

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 7 » 08 2021 року
протокол № 1
Голова групи [підпис] Павленко О.П.

УЗГОДЖЕНО

Декан [підпис]
Факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Кузніченко С.Д.
(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Інноваційно-інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності
(назва навчальної дисципліни)

073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)

Менеджмент
(назва освітньої програми)

бакалавр
(рівень вищої освіти)

денна
(форма навчання)

3
(рік навчання)

5
(семестр навчання)

8/240
(кількість кредитів ЄКТС/години)

залік
(форма контролю)

Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
(кафедра)

Одеса, 2021 р.

Автори: Колонтай С.М., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.
 (прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності від « ____ » _____ 2021 року, протокол № ____.

Викладачі: Лекційні заняття: Колонтай С.М., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Практичні заняття: Колонтай С.М., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок в галузі організації та фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності природоохоронної спрямованості.
Компетентність	ПК 03 Розуміння принципів реінжинірінгу та бізнес-планування.
Результат навчання	P20 Оцінювати економічну ефективність інноваційних процесів та інвестиційних проектів з урахуванням екологічного фактору.
Базові знання	Суть екстернальних ефектів та причини їх виникнення; суть природоохоронних заходів та можливості їх впровадження при здійсненні інвестиційної діяльності; можливість використання різних економічних інструментів при виконанні природоохоронних завдань; існуючі фінансові інструменти для залучення екологічних інвестицій; методики оцінювання та здійснення відбору інвестиційних природоохоронних проектів за різними критеріями ефективності; сутність інноваційного механізму та умови його дії; закони і категорії інноваційного менеджменту; особливості взаємодії суб'єктів інноваційного процесу; особливості функціонування та розвитку інноваційного менеджменту як галузі народного господарства в ринковому середовищі; роль держави в регулюванні інноваційного процесу; основні функції інноваційного менеджменту; показники економічної ефективності інноваційних проектів; систематизований виклад об'єктивних передумов формування та розвитку ринкових відносин та структури ринку інновацій.
Базові вміння	Аналізувати існуючий стан забруднення навколишнього природного середовища в країні; пропонувати інвестиційні проекти різної екологічної спрямованості; документально оформляти ОВНС та результати екологічного аудиту; оцінювати еколого-економічні результати природоохоронних заходів; здійснювати оцінку можливих варіантів фінансування природоохоронних заходів; розробляти, приймати та реалізовувати інвестиційні рішення природоохоронної спрямованості; оцінювати ефективність екологічних інвестицій; аналізувати сутність та характерні риси інноваційної діяльності у сфері ринкових відносин; обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної діяльності; підвищувати ефективність функціонування підприємства через впровадження інновацій; вирішувати реальні проблемні ситуації пов'язані із реалізацією інноваційних процесів; планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві; аналізувати об'єктивні закономірності науково-технічного розвитку та управління процесами нововведень у виробництві; стимулювати працівників до впровадження інновацій у свою діяльність; оцінювати ефективність інноваційних процесів.

Базові навички	<ul style="list-style-type: none"> - Вміння розробляти, оцінювати ефективність та приймати рішення відносно впровадження інвестиційних природоохоронних проєктів - Здатність комплексно оцінювати ефективність інновацій та розробляти програми їх комерціалізації, оцінювати та організовувати інформаційне забезпечення інноваційної діяльності підприємства - Здатність забезпечення інноваційної діяльності підприємства комплексно оцінювати ефективність інновацій та розробляти програми їх комерціалізації - Здатність управляти інноваційними процесами та інноваційним розвитком підприємства
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	немає
Наступна дисципліна	немає
Кількість годин	<p>лекції: 45 год.</p> <p>практичні заняття: 45 год.</p> <p>лабораторні заняття: -</p> <p>семінарські заняття: -</p> <p>самостійна робота студентів: 150 год.</p>

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Природоохоронні заходи в інвестиційній діяльності та оцінка їх ефективності		
	Тема 1 Тема 1. Особливості прояву зовнішніх ефектів інвестиційних процесів.	3	4
	Тема 2 Природоохоронні заходи в інвестиційній діяльності	3	4
	Тема 3 Законодавчі засади природоохоронної діяльності та механізми нагляду за дотриманням екологічного законодавства	3	4
	Тема 4 Економічні інструменти для виконання природоохоронних завдань	3	4
	Тема 5 Організація системи фінансування природоохоронних заходів	3	4
	Тема 6 Методичні підходи до урахування екологічних складових при оцінці ефективності інвестицій	3	4
	Тема 7 Критерії оцінки ефективності інвестиційних природоохоронних проектів	3	4
	Тема 8 Методичне обґрунтування зниження екологічних ризиків	3	4
	Тестова контрольна робота (ТКР1)		5
ЗМ-Л2	Організаційно-економічні передумови нововведень. Реалізація нововведень і ефективність інноваційної діяльності		
	Тема 7 Сутність понять управління інноваціями	3	4
	Тема 8 Інноваційна діяльність як об'єкт управління	3	4
	Тема 9 Державна підтримка інноваційних процесів	3	4
	Тема 10 Організаційні форми інноваційної діяльності	3	4
	Тема 11 Управління інноваційним розвитком організації	3	4
	Тема 12 Управління інноваційним проектом	3	4
	Тема 13 Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	3	4
	Тестова контрольна робота (ТКР2)		5
	Підготовка до заліку		5
	Разом:	45	75

Консультації: Колонтай Світлана Миколаївна, за розкладом пар академічних годин, ауд. 314 (НЛК№2).

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Природоохоронні заходи в інвестиційній діяльності та оцінка їх ефективності	25	35
	Модульна контрольна робота (МКР1)		5
ЗМ-П2	Реалізація нововведень і ефективність інноваційної діяльності	20	30
	Модульна контрольна робота (МКР2)		5
	Разом:	45	75

Консультації: Колонтай Світлана Миколаївна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2), середа 14.30-16.05 (за знаменником)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	32	1-7
	• Тестова контрольна робота (ТКР1) (“обов’язковий”)	5	7
ЗМ-Л2	• Підготовка до лекційних занять	28	8-13
	• Тестова контрольна робота (ТКР2) (“обов’язковий”)	5	13
ЗМ-П1	• Підготовка до практичних занять (УО)	35	2-8
	• Модульна контрольна робота (МКР1) (“обов’язковий”)	5	8
ЗМ-П2	• Підготовка до практичних занять (УО)	30	8-14
	• Модульна контрольна робота (МКР2) (“обов’язковий”)	5	14
	Підготовка до заліку	5	15
Разом:		150	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

Загальна сума балів, яку одержують студенти за всіма змістовними модулями дисципліни «Інноваційно-інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності», становить **100 балів** (теоретична частина – **60 балів**, практична частина – **40 балів**), вона формує інтегральну оцінку поточного контролю студентів з цієї навчальної дисципліни та є підставою до допуску до заліку.

На оцінку двох теоретичних модулів ЗМ-Л1, ЗМ-Л2 та двох практичних – ЗМ-П1, ЗМ-П2 відводиться 100 балів. По 30 балів на кожен теоретичний модуль і по 20 балів на кожен практичний.

Всього на оцінку контрольної роботи ЗМ-Л1 та ЗМ-Л2 відводиться по 30 балів. По кожному ЗМ-Л контрольна робота складається із 10 тестових питань за темами змістовного модуля. Кожен тест у контрольній роботі оцінюється в 3 бали. Загальна оцінка по кожному з лекційних модулів підраховується за вірними відповідями та не повинна буди нижче 18 балів.

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з практичної частини дисципліни «Інноваційно-інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності» належить усне опитування (УО) під час практичних занять та модульні контрольні роботи (МКР1, МКР2). Максимальна кількість балів, яку може одержати студент при виконанні ЗМ-П1 та ЗП-2 протягом навчального семестру становить **40 балів** (табл.1).

Таблиця 1 - Максимальна кількість балів по практичним модулям

№ ЗМ	Максимальна кількість балів	
	МКР1	УО
ЗМ-П1	15	5
ЗМ-П2	15	5
УСЬОГО:	40	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1 та ЗП-2 полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконання завдань і повноті відповідей на запитання.

Поточний контроль роботи студента у вигляді отриманих балів заноситься в інтегральну відомість з навчальної дисципліни і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

2.4. Студент вважається допущеним до заліку з дисципліни «Інноваційно-інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності», якщо він виконав усі види робіт, передбачені силлабусом дисципліни, і набрав за модульною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої: за практичну дисципліни не менше 20 балів та 30 балів за теоретичну частину.

Залікова контрольна робота складається з 20 тестових завдань закритого типу за всіма темами дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання залікової контрольної роботи дорівнює 20 балам, кожне завдання в роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Природоохоронні заходи в інвестиційній діяльності та оцінка їх ефективності».

3.1.1. Повчання до ЗМ-Л1. Звернути увагу на такі питання:

Поняття соціально-оптимального рівня викидів та екологічного потенціалу регіону. Визначення природоохоронних заходів. Класифікація природоохоронних заходів в залежності від рівня впровадження. Поняття безвідходних та маловідходних технологій та принципи їх впровадження. Екологічне законодавство. Інституційні засади охорони довкілля. Механізми нагляду за дотриманням екологічного законодавства. Економічні інструменти для виконання природоохоронних завдань. Класифікація джерел екологічного інвестування. Фінансові методи стимулювання природоохоронної діяльності. Класифікація методик оцінки інвестиційної привабливості регіонів. Складові оцінки впливу на навколишнє середовище. Класифікація методик оцінки ефективності інвестицій та урахування в них екологічного фактору. Концепції вартості грошей в часі. Ціна капіталу та її роль в оцінці інвестиційних природоохоронних проєктів. Критерії оцінки ефективності інвестиційних природоохоронних проєктів. Поняття екологічного ризику та класифікація екологічного ризику в залежності від причин виникнення.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№ з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л1	
1	Визначення зовнішніх ефектів та причини їх виникнення. Класифікація екстерналій в залежності від різних факторів.	[1] с.17-15 [1] с.17-27
2	Поняття соціально-оптимального рівня викидів та екологічного потенціалу регіону. Визначення сталого розвитку економіко-екологічної системи. Визначення природоохоронних заходів. Класифікація природоохоронних заходів в залежності від рівня впровадження.	[1] с.29-38 [1] с.38-43 [1] с.44-50

	<p>Система менеджменту та виробничої перевірки навколишнього середовища (EMAS). Екологічна експертиза, екологічна сертифікація та екологічний аудит. Поняття безвідходних та маловідходних технологій та принципи їх впровадження. Розгляд екологізації технологій.</p>	
3	<p>Економічні та галузеві стратегії та довкілля. Цільові державні екологічні програми. Екологічне законодавство. Інституційні засади охорони довкілля: національний та регіональний рівень.</p>	<p>[1] с.54-58 [1] с.58-63 [1] с.64-75</p>
4	<p>Спеціально уповноважені органи державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Механізми оцінки впливу на довкілля: оцінка впливу на навколишнє середовище та екологічний аудит. Екологічні дозволи. Виробничий моніторинг та звітність про викиди та скиди. Екологічні стандарти.</p>	<p>[1] с.75-86 [1] с.87-93 [1] с.94-97</p>
5	<p>Екологічні збори та платежі. Акцизи на товари з негативним впливом на довкілля. Збір за забруднення навколишнього природного середовища. Плата за ресурси. Класифікація джерел екологічного інвестування. Шляхи залучення бюджетних асигнувань. Екологічні фонди: джерела формування та напрями використання. Фінансові методи стимулювання природоохоронної діяльності. Ліцензування, страхування та системи екологічної сертифікації.</p>	<p>[1] с.98-102 [1] с.103-113</p>
6	<p>Класифікація методик оцінки інвестиційної привабливості регіонів. Екологічний фактор та фактор прийняття інвестиційного рішення в методиці UNIDO. Складові оцінки впливу на навколишнє середовище. Класифікація методик оцінки ефективності інвестицій та урахування в них екологічного фактору.</p>	<p>[1] с.116-126 [1] с.127-133</p>
7	<p>Строк окупності інвестицій. Показники звичайного та дисконтованого строків окупності, сфери їх застосування. Прийняття інвестиційних рішень в залежності від періоду окупності інвестицій. Поняття екологічного ризику. Класифікація екологічного ризику в залежності від причин виникнення. Підходи до урахування екологічного ризику інвестиційних проектів.</p>	<p>[1] с.134-147 [1] с.148-152 [1] с.153-158</p>

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Організаційно-економічні передумови нововведень. Реалізація нововведень і ефективність інноваційної діяльності».

3.2.1. Повчання до ЗМ-Л2. Звернути увагу на такі питання:

Сутність інноваційного механізму та умови його дії. Основні види новацій. Методи і форми управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю. Сфера, учасники та інфраструктура інноваційної діяльності. Етапи інноваційного процесу. Сутність інноваційного проекту, його основні види, життєвий цикл та джерела фінансування. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів.

3.2.2. Питання для самоперевірки

№ з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л2	
1	Сутність інноваційного механізму та умови його дії Класифікація інновацій Методи і форми управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю Сфера, учасники та інфраструктура інноваційної діяльності Етапи інноваційного процесу	[1] с.159-164 [1] с.165-170 [1] с.171-174
2	Роль держави в регулюванні інноваційного процесу Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності	[1] с.175-180 [1] с.81-188
3	Сутність інноваційного проекту, його основні види, життєвий цикл та джерела фінансування Показники економічної ефективності інноваційних проектів Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів Методи оцінки інноваційних проектів	[1] с.171-174 [1] с.175-180

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульних контрольних робіт теоретичних модулів (ЗМ-Л1, ЗМ-Л2).

Тестові завдання до ЗМ-Л1

	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Що таке екстернальний ризик?	[1] с.17-15
2	Сутність інвестиційної діяльності	[1] с.17-15
3	Що таке життєвий цикл інновацій?	[1] с.17-27
4	Яка суть інноваційного процесу?	[1] с.29-31
5	Які види екологічних факторів?	[1] с.32-35
6	Чистий грошовий потік	[1] с.32-35
7	Сутність та критерії сталого розвитку.	[1] с.32-35
8	Які цілі сталого розвитку?	[1] с.41-45
9	Які принципи сталого розвитку?	[1] с.41-45
10	Які завдання сталого розвитку?	[1] с.46-47
11	Які стратегічні дії для запровадження сталого розвитку?	[1] с.48-50
12	Індекс рентабельності	[1] с.54-56
13	Що відноситься до «прямих» заходів впливу держави на інноваційний бізнес?	[1] с.57-58
14	Що відноситься до «непрямих» заходів впливу держави на інноваційний бізнес?	[1] с.60-65
15	Основні напрями еколого-економічної політики України?	[1] с.67-70

16	Екологічний потенціал регіону	[1] с.71-75
17	Які стратегічні дії для запровадження сталого розвитку?	[1] с.76-80
18	В чому полягає роль міжнародних стандартів у галузі довкілля?	[1] с.81-84
19	Які перепекти розвитку екологічної сертифікації?	[1] с.85-86
20	В чому сутність екологічного ліцензування?	[1] с.88-91
21	Які цінні інструменти існують на сучасному етапі?	[1] с.92-94
22	В чому полягає економічне стимулювання раціонального природокористування?	[1] с.95-98
23	Охарактеризуйте ринкові важелі стимулювання	[1] с.99-101
24	Які джерела фінансування охорони довкілля в Україні?	[1] с.102-104
25	Які існують фонди охорони навколишнього природного середовища?	[1] с.105-107
26	Що уявляє собою екологічний лізинг?	[1] с.110-113
27	У чому сутність екологічного страхування?	[1] с.116-118
28	Які функції екологічного управління?	[1] с.119
29	Які функції екологічного менеджменту?	[1] с.119-120
30	Хто здійснює розвиток інноваційної інфраструктури?	[1] с.119-120

Тестові завдання до ЗМ-Л2

	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	В чому сутність інноваційного механізму?	[1] с.121-124
2	Які умовидії інноваційного механізму?	[1] с.125-130
3	Методи управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю	[1] с.131-136
4	Форми управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю	[1] с.137-140
5	Яка роль держави в регулюванні інноваційного процесу?	[1] с.141-143
6	Сутність інноваційного проекту?	[1] с.144-146
7	Сутність життєвого циклу інноваційного проекту?	[1] с.147-150
8	Джерела фінансування інноваційного проекту?	[1] с.155-158
9	Які цілі сталого розвитку?	[1] с.32-35
10	Які принципи сталого розвитку?	[1] с.32-35
11	Які завдання сталого розвитку?	[1] с.32-35
12	Які існують типи механізмів реалізації концепцій сталого еколого-економічного розвитку?	[1] с.159-160
13	У чому полягає суть теорії провалів ринку в екологічній сфері?	[1] с.161
14	Навести приклади неефективності політики держави у вирішенні проблем екологізації економіки.	[1] с.162-163
15	Охарактеризуйте „державний“ підхід до створення економічного механізму взаємовідносин суспільства і природи.	[1] с.164-165
16	Охарактеризувати ринковий підхід до створення економічного механізму взаємовідносин суспільства і природи.	[1] с.166
17	Які можливі варіанти умов проведення переговорів відносно концепції збитків?	[1] с.166-167
18	В чому полягає сутність теореми Коуза?	[1] с.168
19	В чому полягають заходи еколого-економічного спрямування?	[1] с.169-170
20	В чому полягають екологічні аспекти політики монополізму?	[1] с.171

21	В чому полягають критерії оцінки заходів екологічної політики?	[1] с.171
22	Навести приклади позитивних впливів макроекономічної політики на навколишнє середовище.	[1] с.172-173
23	Навести приклади негативних впливів макроекономічної політики на навколишнє середовище.	[1] с.174
24	Охарактеризувати основні типи екологічних криз.	[1] с. 175-176
25	Дати оцінку негативних наслідків екологічних криз.	[1] с.177
26	Які основні напрями виходу з екологічних криз?	[1] с.178-179
27	Розкрити сутність соціальних проблем, що виникають при подоланні екологічних криз.	[1] с.180
28	Що являють собою проблеми компромісу поколінь при виході з екологічних криз?	[1] с.181-183
29	Які причини виникнення регіональних аспектів екологізації економічного розвитку при виході з екологічних криз?	[1] с.184-185
30	Які альтернативні варіанти виходу з екологічних криз?	[1] с.187-188

Питання до модуля ЗМ-III «Природоохоронні заходи в інвестиційній діяльності та оцінка їх ефективності»

1. Що таке екстернальний ризик?
2. Які основні напрями еколого-економічної політики України?
3. В чому сутність екологічного ліцензування?
4. Яка роль міжнародних стандартів у галузі довкілля?
5. Існуючий стан та перспекти розвитку екологічної сертифікації.
6. Мета, види та форми екологічної експертизи.
7. Поняття екологічного оподаткування та кредитування.
8. Які цінові інструменти існують на сучасному етапі?
9. В чому полягає економічне стимулювання раціонального природокористування?
10. Джерела фінансування охорони довкілля в Україні та їх розвиток.
11. Фонди охорони навколишнього природного середовища.
12. Яка суть інноваційного процесу?

Завдання 1

Необхідно розрахувати сумарний та середньорічний економічний ефект (прибуток) від інноваційного проекту, виходячи з наступних вихідних даних:

Вихідні дані

Показник	Значення	Од. виміру
Термін реалізації інноваційного проекту	4	роки
Очікувані доходи від реалізації проекту становлять		
1-й рік	750	тис.грн.
2-й рік	1000	тис.грн.
3-й рік	800	тис.грн.
4-й рік	250	тис.грн.
Сукупні витрати (інвестиції)		
1-й рік	1500	тис.грн.
2-й рік	240	тис.грн.
3-й рік	230	тис.грн.
4-й рік	800	тис.грн.

Завдання 2

Підприємство запроваджує у виробництво новий вид продукції. Очікуваний чистий прибуток складе 200 тис. грн., норма рентабельності – 16%. Для запуску виробництва планується купівля обладнання на суму 50 тис. грн. Амортизаційні відрахування за рік складуть 18 тис. грн. Чи буде економічно доцільним освоєння нового продукту? Обґрунтуйте відповідь з використанням терміну окупності інвестицій, річної рентабельності капіталовкладень.

Завдання 3

Протягом певної кількості років послідовно здійснюються інвестиції в інноваційний проект, які будуть генерувати потік грошових доходів, ставка дисконту – 10%. Визначити NPV інноваційного проекту, виходячи з наступних даних:

Вихідні дані

Показник	Значення	Од. виміру
Термін реалізації	5	роки
Інвестиції в інноваційний проект		
1-й рік	1000	тис. грн.
2-й рік	100	тис. грн.
3-й рік	200	тис. грн.
4-й рік	100	тис. грн.
5-й рік	100	тис. грн.
Потік грошових доходів		
1-й рік	100	тис. грн.
2-й рік	200	тис. грн.
3-й рік	250	тис. грн.
4-й рік	1300	тис. грн.
4-й рік	1200	тис. грн.

Завдання 4

Підприємство планує випускати нову продукцію. Визначити ефективність здійснення нововведень з урахуванням ризику, якщо плановий річний обсяг нового виробу 530 тис шт., продажна ціна виробу 120 грн., життєвий цикл виробу 1,5 роки, ймовірність технологічного успіху 72 %, ймовірність одержання комерційного успіху 60%, сума витрат на реалізацію нововведення – 800 тис грн.

Завдання 5

Визначте NPV та найбільш ефективний за даним критерієм інноваційний проект:

Вихідні дані

Показники, тис. грн.	1 рік	2 рік	3 рік
Проект 1			
Доходи по роках	260	360	360
Капітальні витрати по роках	300	50	50

Поточні витрати по роках	130	130	130
Дисконт % річних	30		
Проект 2			
Доходи по роках	280	510	510
Капітальні витрати по роках	180	270	300
Поточні витрати по роках	120	140	140
Дисконт % річних	40		

Питання до модуля ЗМ-П2 «Організаційно-економічні передумови нововведень. Реалізація нововведень і ефективність інноваційної діяльності»

1. *Сутність інноваційного механізму та умови його дії*
2. *Класифікація інновацій*
3. *Методи і форми управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю*
4. *Сфера, учасники та інфраструктура інноваційної діяльності*
5. *Етапи інноваційного процесу*
6. *Роль держави в регулюванні інноваційного процесу?*
7. *Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні*
8. *Сутність інноваційного проекту, його основні види, життєвий цикл та джерела фінансування*
9. *Показники економічної ефективності інноваційних проектів*
10. *Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів*
11. *Методи оцінки інноваційних проектів*

Завдання 1

Визначте економічний ефект від впровадження інноваційної технології переробки відпрацьованих іонообмінних матеріалів хімічної промисловості з урахуванням фактору часу, а також величину питомих витрат. Вихідні дані наведено в наступній таблиці

Вихідні дані

Показники	Рік розрахункового періоду				
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й
Результати, млн. грн.	14 260	15 812	16 662	18 750	26 250
Інноваційні витрати, млн. грн.	996	4 233	10 213	14 140	18 396
Коефіцієнт дисконтування при ставці 10%	0,9091	0,8264	0,7513	0,683	0,6209

Завдання 2

Використовуючи дані, наведені в таблиці, оцініть річний економічний ефект від впровадження інноваційного обладнання, визначивши приріст прибутку і рентабельність інвестицій в інноваційний проект. Банківський відсоток за довгостроковими депозитами становить 20% річних.

Показники економічної ефективності виробничої діяльності до і після
впровадження інновацій

Показники діяльності	До впровадження інновацій	Після впровадження інновацій
Відпускна ціна одиниці продукції, тис. грн.	180	200
Собівартість одиниці продукції, тис. грн.	90	100
Прогнозований річний обсяг виробництва продукції, шт.	–	25 000
Інвестиції в інноваційний проект, млн. грн.	–	1200

Завдання 3

Підприємство планує випускати нову продукцію. Визначити ефективність здійснення нововведень з урахуванням ризику, якщо плановий річний обсяг нового виробу 680 тис шт., продажна ціна виробу 150 грн., життєвий цикл виробу 1,5 роки, ймовірність технологічного успіху 62 %, ймовірність одержання комерційного успіху 70%, сума витрат на реалізацію нововведення – 700 тис грн.

Завдання 4

Діяльність підприємства є інноваційно-орієнтованою. Під час створення нового інноваційного продукту, постало питання керівництву підприємства щодо вибору: здійснювати НДДКР самостійно чи замовити в НДІ. Вартість послуг в НДІ від науково- дослідних робіт до лабораторного і ринкового тестування становлять 1200 тис. грн. Якщо ж здійснювати інноваційний процес своїми силами, то витрати розподілились таким чином як наведено в таблиці. Визначте чи доцільно замовляти певні етапи інноваційного процесу в НДІ? Якщо підприємство повністю буде реалізовувати інноваційний процес, які витрати воно понесе?

Вихідні дані

Назва витрат	Значення	Од. виміру
Виконання розрахунків зі створення нової продукції	20	тис.грн.
Витрати на проектування, конструювання, розроблення робочої документації, на узагальнення і аналіз результатів досліджень, на роботи, пов'язані з підготовкою експерименту	120	тис.грн.
Витрати на ринкове освоєння, адаптацію нової продукції до умов різних ринків	70	тис.грн.
Витрати отримання дозволів (ліцензій), на отримання прав на об'єкти інтелектуальної власності	80	тис.грн.
Витрати на патентні дослідження	100	тис.грн.
Витрати на ведення теоретичного пошуку	100	тис. грн.
Витрати на комплексне заводське випробування	200	тис. грн.
Витрати на випробування прототипу нової продукції	60	тис. грн.
Витрати на технологічну підготовку виробництва інноваційної продукції	160	тис. грн.
Витрати на просування та збут інновацій на ринку	60	тис. грн.
Витрати на виготовлення дослідного зразка	180	тис. грн.
Витрати на рекламу, маркетинг	50	тис. грн.

Завдання 5

Обрати найбільш доцільний до виконання інноваційний проект. Вихідні дані наведено у наступній таблиці.

Вихідні дані

№ п/п	Показники, млн. грн.,%	Варіанти	
		А	Б
1	Виручка від реалізації річного обсягу продукції	48	24
2	Інвестиції в інновації	30	30
3	Собівартість готової продукції	38,8	15
4	Норма дисконту	10	10

4.3. Контрольні завдання до заліку.

	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Що таке екстернальний ризик?	[1] с.17-15
2	Сутність інвестиційної діяльності	[1] с.17-15
3	Що таке життєвий цикл інновацій?	[1] с.17-27
4	Яка суть інноваційного процесу?	[1] с.29-31
5	Які види екологічних факторів?	[1] с.32-35
6	Чистий грошовий потік	[1] с.32-35
7	Сутність та критерії сталого розвитку.	[1] с.32-35
8	Які цілі сталого розвитку?	[1] с.41-45
9	Які принципи сталого розвитку?	[1] с.41-45
10	Які завдання сталого розвитку?	[1] с.46-47
11	Які стратегічні дії для запровадження сталого розвитку?	[1] с.48-50
12	Індекс рентабельності	[1] с.54-56
13	Що відноситься до «прямих» заходів впливу держави на інноваційний бізнес?	[1] с.57-58
14	Що відноситься до «непрямих» заходів впливу держави на інноваційний бізнес?	[1] с.60-65
15	Основні напрями еколого-економічної політики України?	[1] с.67-70
16	Екологічний потенціал регіону	[1] с.71-75
17	Які стратегічні дії для запровадження сталого розвитку?	[1] с.76-80
18	В чому полягає роль міжнародних стандартів у галузі довкілля?	[1] с.81-84
19	Які перепекти розвитку екологічної сертифікації?	[1] с.85-86
20	В чому сутність екологічного ліцензування?	[1] с.88-91
21	Які цінні інструменти існують на сучасному етапі?	[1] с.92-94
22	В чому полягає економічне стимулювання раціонального природокористування?	[1] с.95-98
23	Охарактеризуйте ринкові важелі стимулювання	[1] с.99-101
24	Які джерела фінансування охорони довкілля в Україні?	[1] с.102-104
25	Які існують фонди охорони навколишнього природного середовища?	[1] с.105-107
26	Що уявляє собою екологічний лізинг?	[1] с.110-113
27	У чому сутність екологічного страхування?	[1] с.116-118
28	Які функції екологічного управління?	[1] с.119
29	Які функції екологічного менеджменту?	[1] с.119-120
30	Хто здійснює розвиток інноваційної інфраструктури?	[1] с.119-120
31	В чому сутність інноваційного механізму?	[1] с.121-124

32	Які умовидії інноваційного механізму?	[1] с.125-130
33	Методи управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю	[1] с.131-136
34	Форми управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю	[1] с.137-140
35	Яка роль держави в регулюванні інноваційного процесу?	[1] с.141-143
36	Сутність інноваційного проекту?	[1] с.144-146
37	Сутність життєвого циклу інноваційного проекту?	[1] с.147-150
38	Джерела фінансування інноваційного проекту?	[1] с.155-158
39	Які цілі сталого розвитку?	[1] с.32-35
40	Які принципи сталого розвитку?	[1] с.32-35
41	Які завдання сталого розвитку?	[1] с.32-35
42	Які існують типи механізмів реалізації концепцій сталого еколого-економічного розвитку?	[1] с.159-160
43	У чому полягає суть теорії провалів ринку в екологічній сфері?	[1] с.161
44	Навести приклади неефективності політики держави у вирішенні проблем екологізації економіки.	[1] с.162-163
45	Охарактеризуйте „державний“ підхід до створення економічного механізму взаємовідносин суспільства і природи.	[1] с.164-165
46	Охарактеризувати ринковий підхід до створення економічного механізму взаємовідносин суспільства і природи.	[1] с.166
47	Які можливі варіанти умов проведення переговорів відносно концепції збитків?	[1] с.166-167
48	В чому полягає сутність теореми Коуза?	[1] с.168
49	В чому полягають заходи еколого-економічного спрямування?	[1] с.169-170
50	В чому полягають екологічні аспекти політики монополізму?	[1] с.171
51	В чому полягають критерії оцінки заходів екологічної політики?	[1] с.171
52	Навести приклади позитивних впливів макроекономічної політики на навколишнє середовище.	[1] с.172-173
53	Навести приклади негативних впливів макроекономічної політики на навколишнє середовище.	[1] с.174
54	Охарактеризувати основні типи екологічних криз.	[1] с. 175-176
55	Дати оцінку негативних наслідків екологічних криз.	[1] с.177
56	Які основні напрями виходу з екологічних криз?	[1] с.178-179
57	Розкрити сутність соціальних проблем, що виникають при подоланні екологічних криз.	[1] с.180
58	Що являють собою проблеми компромісу поколінь при виході з екологічних криз?	[1] с.181-183
59	Які причини виникнення регіональних аспектів екологізації економічного розвитку при виході з екологічних криз?	[1] с.184-185
60	Які альтернативні варіанти виходу з екологічних криз?	[1] с.187-188

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Бланк И.А. Інвестиційний менеджмент. – 2-е видання - К.: Ельга, Ніка - Центр, 2006. – 549 с.
2. Боровський, Анатолій Л. Екологічний менеджмент: Підручник. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2009. – 586 с.
3. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
4. Екологічний менеджмент: Навчальний посібник / Семенов В.Ф., Михайлюк О.Л., Галушкіна Т.П. та ін. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 516 с.
5. Захарченко В.І., Корсікова Н.М., Меркулов М.М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
6. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: Підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. 334 с.
7. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності» для студентів IV курсу денної форми навчання та V курсу заочної форми навчання за напрямом підготовки «Менеджмент» / Укладач: Жавнерчик О.В. - Одеса: ОДЕКУ, 2012. – 40 с.
8. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів усіх форм навчання за напрямом підготовки «Менеджмент» / Укладач: к.е.н. Смірнова К.В. Одеса: ОДЕКУ, 2015. 30 с., укр. мова.
9. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуального завдання з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів усіх форм навчання за напрямом «Менеджмент» / Укладач: к.е.н. Смірнова К.В. Одеса: ОДЕКУ, 2015. 26 с., укр. мова.

Додаткова література

10. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: Навч. посібн. К.: Центр навч. літ., 2007. – 400 с.
11. Петрова Н.Б., Муцинська Н.Ю., Чеканова Л.Г. Інноваційний менеджмент у прикладах і завданнях: Навч. посібн. Х.: ХНАМГ, 2009. 248 с.
12. Польшаков В.І., Ткаленко Н.В.. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 172с.
13. Смірнова К.В. Управління інноваціями: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2015. 126 с.
14. Царенко О.М., Несветов О.О., Кадацький М.О. Основи екології та економіки природокористування. – Суми: Видавництво “Університетська книга”, 2001. – 326 с.

Посилання на електронні ресурси ОДЕКУ:

1. Електронна бібліотека ОДЕКУ: www.library-odeku.16mb.com
2. Репозитарій ОДЕКУ: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інтегральна відомість № _____ оцінки знань студентів по модулях

Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Факультет КНУА

Рік навчання 3

Група У-19

Семестр 1

Дисципліна Інноваційно-інвестиційні проблеми природоохоронної діяльності

Максимальна кількість балів: 100, за теоретичну частину 60, за практичну частину 40

Прізвище та ініціали викладача Колонтай С.М.

№№	Прізвище та ініціали студента	Оцінки модульного контролю								Інтегральні оцінки							
		Теоретична частина				Практична частина				Теоретична частина		Практична частина		Загальна оцінка		4-х бал. система	За шкалою ECTS
		М1	М2	М3	М4	М1	М2	М3	М4	бали	%	бали	%	бали	%		
	Іванов В.С.	30	30	-	-	20	20	-	-	60		40		100			

« ____ » _____ 20__ р.

Викладач Колонтай С.М.

« ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри Павленко О.П.